

Prakoram

DZIENNIKA ŁÓDZKIEGO

Rok XX Lódź, niedziela 1 i poniedziałek 2 sierpnia 1965 roku Nr 182 (5800)

Walki w Wietnamie pld. Narada dowódców amerykańskich w Honolulu Etiopia i Zambia wystąpią z nową inicjatywą?

Partyzanci południowowietnamscy zaatakowali z piątku na sobotę posterunek wojsk reżimowych o 5 kilometrów od lotniska saigoińskiego Tan Son Nhat. Amerykański rzeźnik wojskowy oświadczył później w Sajgonie, iż garnizon reżimowy poniósł ciężkie straty.

W pobliżu bazy Bien Hoa partyzanci zaatakowali pozycje wojsk australijskich. Agencja France Presse donosi z Sajgonu, że Stany Zjednoczone dostarczą lotnictwu południowowietnamskiemu bombowców odrzutowych B-57. Piloci saigoińscy mają wkrótce przejść odpowiednie przeszkolenie.

K. Armah przybył do stolicy Chin Ludowych w piątek wieczorem. (A) Dalszy ciąg na str. 2

W północnej części Wietnamu południowego partyzanci wysadzili w powietrze most na rzece Thu Bon w pobliżu ważnej bazy amerykańskiej Hu Lai. Most, o długości 565 metrów runął do rzeki.

W Honolulu na Hawajach rozpoczyna się w poniedziałek kolejna narada dowódców amerykańskich w sprawie Wietnamu. Dowódcą wojsk amerykańskich w południowym Wietnamie gen. Westmoreland spotka się tam z naczelnym dowódcą sił zbrojnych USA w strefie Pacyfiku admirałem Sharpem, z byłym ambasadorem USA w Sajgonie gen. Taylorem i z przedstawicielami Pentagonu.

Wręczenie Nagrody Leninowskiej działaczowi japońskiemu

W sobotę wręczono w Tokio Nagrodę Leninowską „Za utrwalanie pokoju między narodami” znanemu działaczowi ruchu robotniczego Japonii, przewodniczącemu Generalnej Rady Związków Zawodowych, Kaoru Ocie.

Nowo mianowany ambasador DRW przybył do Warszawy

31. VII. przybył do Warszawy nowo mianowany ambasador nadzwyczajny i pełnomocny Demokratycznej Republiki Wietnamu w Polsce Do Phat Quang, witany na Dworcu Gdańskim przez wicedyrektora protokołu dyplomatycznego MSZ ambasadora Janusza Zembrowicza oraz charge d'affaires a. i. DRW Hoang Hoan Nghinh i członków ambasady wietnamskiej.

Jak donosi z Sajgonu Agencja France Presse, dowódcy amerykańscy będą omawiali sprawę rozdzielenia stref operacji wojskowych między oddziałami USA i saigoińskimi w związku z nowymi planami Stanów Zjednoczonych w południowym Wietnamie, o których mówił prezydent Johnson na konferencji prasowej w ostatnią środę.

Jak oznajmiła ambasada Ghany w Pekinie, wysłannik prezydenta Ghany, K. Armah, w piątek rano opuścił Pekin, udając się przez Kanton do Hongkongu.

XXI rocznica Powstania Warszawskiego

Dzisiaj mija 21 lat od chwili wybuchu Powstania Warszawskiego. Ponad dwa miesiące bohaterów, lecz bezładnej walki, śmierć setek tysięcy patriotów, zagłada miasta... Dopiero w styczniu 1945 r. zwycięska armia radziecka i wojsko polskie u jej boku, przyniosły wymarzone miastu wyzwolenie, techny w nie życie. Rozpoczęła się nowa epoka nowej Warszawy — jak dawniej stolicy Polski, dziś, po 21 latach jeszcze piękniejszej, większej i wspanialszej niż dawniej. Ten „cud” sprawiło bohaterstwo ludzi kochających to miasto, bohaterstwo pracy i wysiłku, niekiedy ponad siły.

Z ŻYCIA WYJĘTE

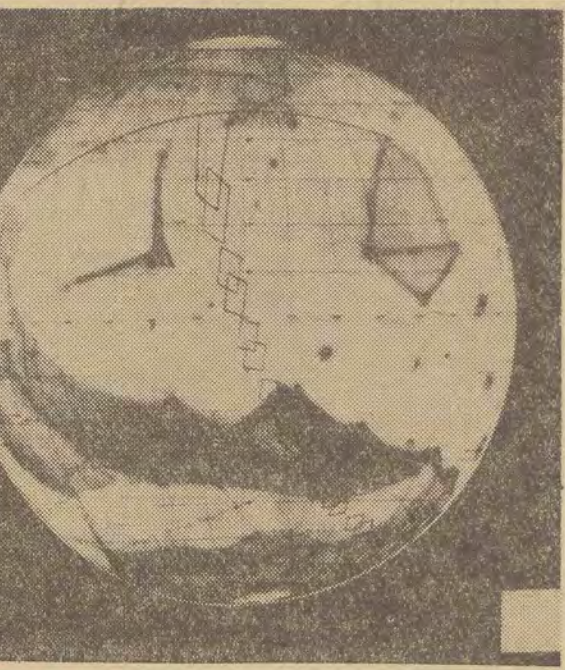
Na Zachodzie młodzi ludzie, porażeni dobrobytem, znaleźli sobie nową zabawę. Polega ona na tym, żeby w najruchliwszym punkcie jezdni przemieknąć samochodem z maksymalną szybkością z jednej strony ulicy na drugą, nie zwracając oczywiście na żadne przepisy ruchu drogowego. Mocna rzecz. Zabawa dostarcza na pewno dużo wrażeń. Mniej więcej chyba tyle, ile u nas przejeżdżenie przez „zebrę”. Kodeks drogowy został bowiem zinterpretowany w ten sposób, że kierowca ma obowiązek zatrzymać pojazd przed „zebrą” tylko wtedy, gdy przechodzi nią większa ilość osób. Znaczący, że na pojedyncze jednostki nie potrzebuje zwracać uwagi. One same niech się pilnują. Fakt, że na „zebrach” do tej pory tak mało przechodniów w naszym kraju zostało przejechanych, świadczy dobrze tylko o przechodniach. Mają szybszy refleks niż kierowcy. Niemniej konflikt między pieszymi i zmotoryzowanymi występuje nie tylko na „zebrach”, ale na całej długości ulic i szos, sięgając niejednokrotnie aż do samych garaży. Znane są bowiem wypadki, że piesi lokatorzy występują z protestem przeciwko budowie garaży w swoim sąsiedztwie.

Auto i człowiek

Konflikt między pieszymi a zmotoryzowanymi zastrza się z dnia na dzień. Obserwując z niepokojem geometryczny postęp wzajemnej niechęci. Piesi coraz bardziej przeszkadzają zmotoryzowanym. Widac to po ztrytowanych minach ludzi w autach. Zmotoryzowani nienawidzą i gardzą pieszymi. Piesi nienawidzą i boją się zmotoryzowanych. Zmotoryzowani, nawet brak części zamiennych, zdolni są tłumaczyć jakimś totalnym spiskiem pieszych. Piesi z kolei, zdolni są obciążyć winą zmotoryzowanych za brak benzyny do zapalniczek. Rzecz znamienna, jeszcze parę lat temu posiadanie auta było czymś pożądanym, stawiało właściciela w sytuacji dużej moralnej, politycznej, a przede wszystkim finansowej. Dziś wręcz odwrotnie, brak auta świadczy przeciwko człowiekowi. Dziś już wiemy, że to ani obniżona moralność nie jest powodem posiadania auta, ani posiadanie auta nie obniża moralności. Źródłem posiadania jest natomiast pracowitość i oszczędność. Teza ta, choć w zasadzie słuszna (bywają wyjątki) prowadzi do wniosku, że ludzie nie posiadający auta są mniej pracowici, mniej oszczędni, a więc i trochę mniej wartościowi. I tak oto z jednej skrajności upadliśmy w drugą. Sukces życiowy zaczęliśmy mierzyć ilością sprzętu technicznego. Dobrze to jest, jeśli chodzi o przedsiębiorstwo komunikacyjne, lecz nie o pojedynczego człowieka. Samochód przestaje powoli być środkiem do zwiększenia szybkości, a staje się środkiem do zwiększenia prestiżu. Ludzie popadają na jego punkcie w choroby pragnień i urojeń, fetyszyzują jego wartość. Przychodzi czas, że na luksus posiadania samochodu mogą sobie pozwolić tylko ludzie bardzo biedni, albo milionerzy. Stąd ostatnio na Zachodzie natujemy odwrót od bajecznie drogich i luksusowych marek samochodów, na rzecz różnych amfibii i dziupli. Bardzo cieszę się tym odwrótem. Wynika on co prawda z przesytu i ekstrawagancji, ale jego działanie uboczne jest uzdrawiające, antyfetyzyczne — rękobijmy satyrycznie. Satyra jest potrzebna, rozładuje kompleksy, uzdrawia neurozy, leczy urojeń.

Na zajęciu: Tak się zaczęło życie w zrujnowanej Warszawie. Jeden z jej mieszkańców, w styczniu 1945 r. zatyka sztandar narodowy na ruinach miasta.

Osobiście, jako przedstawiciel pieszych, nie mam do zmotoryzowanych większych pretensji. Tym bardziej, że często korzystam z ich usług. Lękam się tylko tych, którzy przypisują więcej znaczenia temu, że prowadzą auto, niż samemu prowadzeniu auta.

Podbój Kosmosu trwa...

Na obrazie, przedstawiającym Marsa (w skali w przybliżeniu 1:10.000.000) namalowane są kontury figur, odpowiadających obszarom, sfotografowanym przez „Marinera”. CAF

Jakkolwiek element współzawodnictwa nie jest najważniejszym aspektem wysiłków w dziedzinie podboju kosmosu, jednak obserwatorów pasjonują te szlachetne zmagania o palmę pierwszeństwa w wyścigu do gwiazd. Dwa największe mocarstwa rywalizują ze sobą na tej niwie i każde z nich, realizując własny program w tajemnicy przed stroną przeciwną, osiąga coraz bardziej zaskakujące sukcesy. Stroną prowadzącą w tym współzawodnictwie od początku jest Związek Radziecki, chociaż na niektórych odcinkach sukcesy Amerykanów wcale nie są mniejsze. Obserwuje się też wyraźną tendencję strony pozostającej w tyle do wyrównywania wyników, chociaż to nie zawsze się udaje.

LABORATORIA I SATELITY

Dzisiaj już trudno się doliczyć, ile wysłanych z Ziemi obiektów radzieckich i amerykańskich krąży w przestrzeni wokółziemskiej, spełniając najróżniejsze funkcje i gromadząc dane naukowe dotyczące warunków fizycznych, panujących wokół naszej planety. Niektóre z nich — to prawdziwe laboratoria kosmiczne.

Badają one różne rodzaje promieniowania, rejestrują uderzenia mikrometeoroidów, dokonują pomiarów magnetyzmu ziemskiego, fotografują powłokę chmur nad Ziemią — i wszystkie te dane drogą radiową przekazują na Ziemię. Tylko w roku bieżącym wystrzelono 30 tego typu satelitów, z czego ponad 20 przypada na ZSRR. Są to amerykańskie „Eksplorery”, „Pegazy” i „Tiryosy”, ostatnio Związek Radziecki umieścił na orbicie aż pięć takich satelitów przy pomocy jednej potężnej rakiety nośnej.

Od kilku lat podejmowana są również próby wysłania podobnych laboratoriów kosmicznych w okolice innych ciał układu słonecznego. Pierwszym obiektem pozaziemskiej eksploracji stał się naturalny satelita Ziemi — Księżyc. Już w r. 1959 Związek Radziecki umieścił na jego powierzchni własny porzeczek i w tym samym roku radziecki „Lunnik-3” sfotografował jego odwrotną stronę, przekazując zdjęcia na Ziemię. Amerykanie po raz pierwszy trafili w powierzchnię Księżyca dopiero w r. 1962 („Ranger-4”), natomiast w latach 1964 i 1965 te same „Rangery” o numerach 7, 8 i 9 dokonały nader precyzyjnych zdjęć powierzchni Srebrnego Globu.

Uczonych pociągają swoją zagadkowością również chwile najbliższe Ziemi planety układu słonecznego — Wenus i Mars. Podejmowane od roku 1961 próby wysłania automatycznych stacji w kierunku tych planet przynosiły tylko częściowe sukcesy dostarczając cennych informacji z trasy przelotu. Dopiero wysłany w listopadzie ub. roku w kierunku Marsa amerykański „Mariner-4” wykonał w pełni swoje zadanie, dokonując w lipcu br. szeregu zdjęć powierzchni planety. Wysłana w dwa tygodnie później w kierunku Marsa radziecka „Sonda-2” po kilku miesiącach lotu umknęła spod kontroli stacji ziemnych. Ale oto przed kilkoma dniami (18 lipca br.) wystartowała na orbitę wokółziemską „Sonda-3” i nie jest wykluczone, że jej celem będą również okolice Marsa.

KSIĘZYC — CEL NR 1

Wszystkie te badania stanowią jedynie rekonesans przed lotem człowieka na inne ciało niebieskie. I najprawdopodobniej najbliższym celem kosmicznym, na którym stanie stopa ludzka, będzie Księżyc.

Zanim to jednak nastąpi, konieczne jest przeprowadzenie jeszcze dokładnych badań — za pomocą bezzałogowych aparatów kosmicznych — warunków lądowania statków kosmicznych na Księżycu, a także zdobycie doświadczenia montażu na orbicie wokółziemskiej odpowiedniego „wehikułu księżycowego”.

W obu tych kierunkach rozwijają się intensywnie prace naukowców zarówno w ZSRR, jak w USA. W maju br. Związek Radziecki wystartował w kierunku Księżyca statek kosmiczny „Luna-5”, której zadaniem było zbadanie możliwości łagodnego lądowania na powierzchni Srebrnego Globu. Stacja rozbiła się o powierzchnię Księżyca, z której próba łagodnego lądowania ma podjąć w końcu bieżącego roku amerykański aparat księżycowy „Surveyor”.

Osiągnięta już technika lotów kosmicznych zbliża się też bez pośrednio do możliwości łączenia statków kosmicznych na orbicie i montażu z poszczególnych elementów olbrzymich pojazdów kosmicznych. Najpierw w ZSRR, a później i w Stanach Zjednoczonych wyrobowano manewrujące aparaty kosmiczne, umożliwiające zmianę orbity. Związek Radziecki, a także również USA wypróbowały „orbitowanie” — wysięcie człowieka w skafandrze z kabiny statku w przestrzeń kosmiczną. Udowodniono w ten sposób, że po bezpośrednim zbliżeniu statków na orbicie człowiek będzie mógł opuścić kabinę i dokonywać prac montażowych na zewnątrz statku. Pozostaje więc tylko doprowadzić do końca próby we wspomnianych wyżej dziedzinach.

Osiągnięciem rokującym szczególnie wielkie nadzieje jest wysłanie w ostatnich dniach przez Związek Radziecki aparatu kosmicznego „Proton-1” o rekordowej masie 12,2 tony. Uczeni na Zachodzie obliczają, że wystarczy 6 takich rakiet jak ta, która wyniosła na orbitę „Protona-1”, by umieścić na orbicie wszystkie elementy księżycowego pojazdu. Wtedy pozostałoby więc tylko zmontować te elementy w jedną całość i — startować!

WŁADYSŁAW KULICKI

Votum zaufania dla rządu belgijskiego

Nowy rząd belgijski premiera Harmela uzyskał w sobotę rano votum zaufania w Izbie Deputowanych Parlamentu. Za rządem głosowało 131 deputowanych, przeciwko — 65, 16 deputowanych było nieobecnych.

